

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M im@im.dk
W www.im.dk

Folketingets Kommunaludvalg

Dato: 19. december 2011
Enhed: Kommunaløkonomi
Sagsbeh.: nmj
Sags nr.: 1114132
Dok. nr.: 759375

Folketingets Kommunaludvalg har den 15. november 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 10 (Alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares:

Spørgsmål nr. S 10:

"Ministeren bedes kommentere henvendelse af 17/10-11 fra 39 kommuner vedr. udligningsordningen, jf. KOU alm. del – bilag 4."

Svar:

Den omtalte henvendelse har titlen: "Åbent brev fra 39 kommuner til Regering og Folketing: Kom så med den nødvendige, lovede og aftalte reform af udligningssystemet".

Det skal indledningsvist bemærkes, at repræsentanter for de 39 kommuner den 6. december 2011 var til møde i Økonomi- og Indenrigsministeriet, hvor de præsenterede deres synspunkter.

De 39 kommuner finder, at der er en række fejl og mangler især i den socio-økonomiske del af udligningssystemet. De 39 kommuner skriver blandt andet: "Disse systemfejl er veldokumenterede og anerkendte." Brevet afsluttes med en opfordring til regeringen og Folketinget til at gennemføre en reform af det kommunale udligningssystem.

Det skal indledningsvis bemærkes, at der ikke i kommissoriet for det aktuelle arbejde i Finansieringsudvalget er lagt op til en udligningsreform. Arbejdet sigter mod at gennemføre analyser af det kommunale udgiftsbehov med henblik på at give regeringen et grundlag for at vurdere behovet for justeringer af denne del af udligningssystemet.

Den seneste udligningsreform trådte i kraft fra 2007 og blev justeret igen fra 2010. Denne reform blev gennemført for at tilpasse udligningen til den ændrede opgavefordeling og den nye kommunale struktur efter kommunalreformen. Med så nye regler for udligning mellem kommunerne er der ikke behov for at lave en ny udligningsreform allerede nu. Men selvfølgelig vil regeringen tage op til overvejelse, om der er behov for justeringer i udligningen, når Finansieringsudvalget kommer med sin analyse af kommunernes udgiftsbehov.

Med hensyn til de 39 kommuners kritik af opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov i udligningen skal det bemærkes, det socioøkonomiske udgiftsbehov netop også er et fokus for Finansieringsudvalgets aktuelle arbejde. Kritikken retter sig dels mod opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov som helhed, dels mod nogle enkelte kriterier.

Vedrørende kritikken af den samlede opgørelse af det socioøkonomiske udgiftsbehov har de 39 kommuner i deres kritik set isoleret på opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov sammenholdt med en nærmere afgrænset del af kommunernes udgifter, som kategoriseres som sociale udgifter.

Til dette synspunkt skal ministeriet bemærke, som det også har været tilfældet i tidligere svar til Folketinget, at udligningsystemet og udgiftsbehovsopgørelsen skal ses i sin helhed, når systemets funktion skal vurderes. Man kan således ikke, som kritikken lægger op til, se isoleret på en sammenligning af de socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier med en afgrænset del af kommunernes udgifter på det sociale område.

Det hænger for det *første* sammen med, at kommunernes sociale udgiftsområder (som fx det specialiserede socialområde samt kontanthjælps- og førtidspensionsområdet) også indgår i den demografiske udgiftsbehovsopgørelse. For det *andet* hænger det sammen med, at der også er socioøkonomiske betingede udgiftsbehov forbundet med andre udgiftsområder, herunder dagpasnings-, skole- og ældreområdet. Dette er dokumenteret i rapporten "Undersøgelse af betydningen af socioøkonomiske faktorer for kommunernes udgifter til dagpasning, skole og ældre", som COWI i 2010 har udarbejdet i tilknytning til Finansieringsudvalgets arbejde. Rapporten er tilgængelig på ministeriets hjemmeside.

Når de 39 kommuner således konkluderer, at der er tale om en "systemfejl", er det altså efter ministeriets opfattelse baseret på et fejlagtigt grundlag.

Skulle synsvinklen fra de 39 kommuner alligevel forfølges, kan det bemærkes, at mange kommuner, som ud fra denne betragtning skulle være "underkompenserede" i forhold til afgrænsede sociale udgiftsområder, omvendt kan vurderes at være "overkompenserede" når den resterende udgiftsbehovsopgørelse (dvs. det aldersbetingede udgiftsbehov) sammenholdes med de øvrige udgiftsområder.

Det må samlet set understreges, at det må være det samlede opgjorte udgiftsbehov, der er det vigtige for kommunen, og at det er denne samlede opgørelse, som bør være i så god overensstemmelse som muligt med det reelle udgiftsbehov.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at Finansieringsudvalget vil afgive sin rapport i starten af 2012. På denne baggrund vil regeringen vurdere behovet for justeringer af udligningen med virkning fra 2013.

Med venlig hilsen

Margrethe Vestager